

Опис навчальної дисципліни вільного вибору

Дисципліна	Вибіркова дисципліна № 3 «Сучасні методики альтернативного спілкування»
Рівень ВО	<i>Магістр</i>
Назва спеціальності/освітньо-професійної програми	<i>Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка)</i>
Форма навчання	<i>Денна очна</i>
Курс, семестр, протяжність	1 курс, 2 семестр
Семестровий контроль	<i>залік</i>
Обсяг годин (усього: з них лекції/практичні)	24 год.: 10 – лекційні, 14 – практичні (8 год – консультації, 88 год – самостійна робота)
Мова викладання	<i>українська</i>
Кафедра, яка забезпечує викладання	<i>Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти</i>
Автор дисципліни	<i>Мацюк Зоряна Сергіївна</i>
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	<p><i>Мета – схарактеризувати сучасні методики навчання альтернативного спілкування дітей з особливими комунікативними потребами та визначити умови їх застосування у центрах соціальної реабілітації дітей-інвалідів.</i></p> <p><i>Навчити дитину з обмеженими можливостями висловлювати свої бажання й почуття, будувати взаємини і з рідними, і зі сторонніми людьми можливо за допомогою спеціальних технологій. Однією з таких технологій є система альтернативної комунікації, основу якої складають невербальні засоби спілкування.</i></p>
Що буде вивчатися	<p><i>Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні методики альтернативного спілкування» є ознайомлення студентів із засобами альтернативної та допоміжної комунікації, особливостями їх використання у спілкуванні з різними категоріями дітей та дорослих, які мають обмеження комунікації; формування вміння використовувати засоби альтернативної та допоміжної комунікації.</i></p> <p>Зміст навчальної дисципліни:</p> <p><i>Тема № 1. Системи альтернативного спілкування та методика їх використання.</i></p> <p><i>Тема № 2. Методики візуалізації мовлення. Діагностика готовності дитини до засвоєння альтернативного спілкування.</i></p> <p><i>Тема № 3. Організація та зміст корекційно-педагогічної роботи з навчання допоміжної та альтернативного</i></p>

	<p>спілкування.</p> <p>Тема № 4. Комунікація за допомогою технічних засобів.</p> <p>Тема № 5. Комунікація за допомогою жестів.</p> <p>Тема № 6. Комунікація за допомогою предметів, фотографій, зображень.</p> <p>Тема № 7. Комунікація за допомогою графічних символів.</p> <p>Тема № 8. Асоціативні/метафоричні засоби розвитку альтернативного спілкування</p>
<p>Чому це цікаво/треба вивчати</p>	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є системи альтернативного спілкування та особливості їх використання в навчанні, вихованні, корекційно-розвивальній роботі з дітьми з психофізичними вадами, а також у спілкуванні з дорослими, які мають обмеження комунікації.</p> <p>Мета – схарактеризувати методики навчання альтернативної комунікації дітей з особливими комуникативними потребами та визначити умови їх застосування у центрах соціальної реабілітації дітей-інвалідів.</p> <p>Альтернативне та допоміжне спілкування може застосовуватись при порушеннях слуху, дизартрії, анартрії, апраксії, розумовій відсталості, аутизмі, синдромі Дауна, прогресуючих захворюваннях (м'язова дистрофія, множинний склероз), у разі захворювань або травм у результаті аварій або інсульту, при тимчасових обмеженнях мовлення. Навчання таких дітей за допомогою засобів альтернативної комунікації значно підвищує рівень їх соціалізації, покращує якість життя, розвиває самоповагу й надає можливість відчувати себе повноцінною особистістю .</p> <p>Альтернативна комунікація – це форма спілкування за допомогою жестів, міміки, картинок, фотографій, піктограм, технічних засобів, яка допомагає дитині адаптуватись у соціумі.</p>
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>За результатами навчання здобувач вищої освіти оволодіє основними компетентностями, необхідними для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння методиками альтернативної комунікації: системи з використанням картинок; з використанням піктограм; з використанням жестів; з використанням символів; з поєднанням піктограм або картинок з жєстами; проведення ігор з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями; - корекції мовленнєвих порушень дітей та попередження мовленнєвих порушень за допомогою альтернативної комунікації
<p>Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 7. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p>

СК 2. Здатність вміти виробляти власну стратегію і тактику соціальної поведінки, професійної діяльності з урахуванням інтересів групи (колективу); досвід продуктивної організаційної діагностичної, реабілітаційної, абілітаційної і корекційної роботи в освітньо-професійному середовищі, відстоювати інтереси осіб з ООП.

СК 6. Здатність знати основні правила наукової організації дослідно-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; вміти раціонально організовувати власний науково-дослідний і корекційно-педагогічний процес, самостійно контролювати їх результативність, ефективність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних інноваційних педагогічних і корекційних технологій).

СК 7. Здатність до застосування системи корекційно-педагогічних впливів, що ґрунтуються на національних традиціях толерантності та емпатії, педагогіці співробітництва, особистісно-орієнтованому підході до дітей із різним рівнем психофізичного розвитку

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- психофізіологічні механізми формування мовленнєвого спілкування та комунікативних здібностей;
- сучасні підходи до організації немовленнєвої комунікації;
- види і засоби альтернативної та допоміжної комунікації;
- рівні розвитку комунікативних навичок дітей з істотним обмеженням або повною відсутністю вербального мовлення;
- зміст корекційно-педагогічної роботи з навчання допоміжної та альтернативної комунікації;
- основні технології навчання альтернативної та допоміжної комунікації;
- методичні прийоми навчання альтернативної та допоміжної комунікації;

уміти:

- проводити діагностичне дослідження стану сформованості комунікативних навичок дітей, які мають істотне обмеження або повну відсутність вербального мовлення;
- організовувати корекційно-педагогічну роботу з навчання допоміжної та альтернативної комунікації;
- орієнтуватися в основних видах і засобах навчання альтернативної та допоміжної комунікації;
- здійснювати диференційований підбір прийомів та засобів навчання альтернативної та допоміжної комунікації залежно від стану сформованості комунікативної функції дитини з істотним обмеженням або повною відсутністю вербального мовлення;
- використовувати мотиваційні стимули навчання альтернативної та допоміжної комунікації.